

POSUDEK VEDOUcíHO PíSEMNE KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	Počáteční lekce s novou skupinou na střední škole
Autora práce:	Mgr. Adam Růžička
Studijní program:	Dramatická výchova
Typ studijního programu:	bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Adam Růžička se ve své bakalářské práci zabýval otázkou, před kterou stál jako pedagog na Střední pedagogické škole a Střední zdravotnické škole v Krnově, a to v rámci výuky dramatické výchovy prvních, tedy nastupujících ročníků oboru předškolní a mimoškolní pedagogika. Zajímalo ho, jak co nejefektivněji připravit první hodiny dramatické výchovy, aby nově nastoupivším žákům představil dramatickou výchovu jako obor a aby nově vzniklým skupinám v adolescentním věku pomohl vzájemně se poznat a vytvořit bezpečné výukové prostředí, ve kterém je možné společné sdílení prožitků ze společné tvorby, sdílení témat atp. K těmto otázkám v teoretické části práce dohledává relevantní opory v odborné literatuře.

Dále diplomant navrhnul pět po sobě jdoucích lekcí, které ve školním roce 2022/2023 realizoval ve dvou paralelních skupinách žáků (převážně žákyň) a které také z pohledu obou skupin reflektoval. Získal tak velmi zajímavé srovnání, které poukazuje na skutečnost, že příprava lekce je jen jednou součástí práce pedagoga, druhou částí je schopnost adaptovat lekci na momentální okolnosti a skupinu.

Cíle lekcí i bakalářské práce považuji za adekvátně naplněné.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Diplomant navrhoval lekce přímo pro potřeby konkrétní školy a předvídatelné cílové skupiny. V tomto smyslu jde o aktuální práci.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Diplomant navrhoval lekce přímo pro potřeby konkrétní školy, a to s ohledem na cíle oboru i požadavky školy (DV ve škole plní mj. i „teambuildingové“ cíle). Lekce budou pravděpodobně v obměnách uplatňovány i s dalšími nově nastupujícími ročníky.

Logická stavba a členění práce:

Osnova práce je přehledná a logická. Kapitola věnovaná konkrétnímu věku žáků, na který diplomant míří, by se mohla jevit jako zbytečně obsáhlá, ale vzhledem k tomu, jak zásadní je v tématu práce věk žáků, je spíše ku prospěchu věci, že se Adam Růžička zabíral obdobím dospívání dokonce z hlediska různých teorií (psychoanalýza, psychosociální teorie, teorie sociálního učení).

Práce podává i charakteristiku školy, její pohled na absolventa oboru (není zřejmé, co z textu je přesně citace z ŠVP, ale s tímto dokumentem se zjevně pracuje), popis organizace hodin, zázemí, kde se dramatická výchova učí. Uvažuje o cílech své výuky (je v nich zřejmý velký akcent na osobnostně-sociální rozvoj, dramatické hledisko jako by bylo v oslabení – je tomu skutečně tak?) a zmiňuje klíčové kompetence (na s. 22 ale bohužel v tomto ohledu není příliš konkrétní). Z práce je zřejmé, že se ale významně opírá o tzv. „4 K“ definovaná Musilem a Machalíkovou (komunikace, kooperace, kreativita, koncentrace). Cenná je kapitola 3, ve které se uvažuje o metodách, technikách, ale především i principech, které je potřeba uplatňovat s ohledem na začátečnictví s dramatickou výchovou ve věku nástupu na střední školu. Návrhy připravených lekcí jsou popsány přehledně (užitečné by bylo přesnější odkazování ke zdrojům her a cvičení, které dnes – to je ovšem jev obecný – působí jako lidová tvorba, i když mají své autory nebo alespoň dohledatelné kořeny). Důležité jsou části reflexí, jak každá lekce probíhala, a porovnání, jak se lišil průběh lekce v jedné nebo druhé skupině žáků. (Jistě by se dalo z pozorování vytěžit více, ale pro potřeby bakalářské práce jde o adekvátní závěry.)

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Práce obsahuje 52 stran vlastního textu, čímž naplňuje předepsaný rozsah bakalářské práce. Formální náležitosti práce jsou v pořádku, zdroje jsou děleny na prameny a seznam literatury (přesnější by bylo „pramenná a odborná“ literatura, resp. primární a sekundární lit.). Bakalářská práce neobsahuje fotodokumentaci realizovaného projektu, což je vzhledem k jeho zaměření pochopitelné. (Focení není vhodné v prvních hodinách výuky, kdy se teprve navazují v novém kolektivu vztahy, lidé se seznamují atd.)

Práce s informačními zdroji:

Adam Růžička se ve své práci opírá o relevantní odbornou literaturu z oboru dramatické výchovy, výraznou inspiraci našel v publikaci Jany Machalíkové a Romana Musila: *Improvizace ve škole...*, která vznikala především pro potřeby středních pedagogických škol a dobře rezonuje i s diplomantovými úvahami o zásadních principech, které je potřeba ve výuce začínající středoškolské skupiny akcentovat. Dále si dohledal větší množství psychologické odborné literatury, z čehož je zřejmé, že se problematikou věku, na který cílí, opravdu pečlivě zabývá. Také z konzultací navrhovaných lekcí bylo zjevné, že ve své snaze porozumět danému věku a jeho specifikům nejde po povrchu.

Při parafrázování někdy není dobře zřetelné, kde v textu parafráze začíná a co je ještě možné považovat za diplomantovy úvahy.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň odpovídá požadavkům na bakalářskou práci. Text zjevně prošel důkladnou jazykovou korekturou a redakcí. Z autorova vyjadřování je zřejmé, že nešlo o jeho první diplomovou práci, i když některé formulace (i z podstaty matérie, o níž se píše), jsou více subjektivně zabarvené a autor asi hledal co nejvhodnější vyjádření (např. při hodnocení skupin, s. 59 – „je až hašteřivá“ atp.).

Stanovisko posuzovatele k výsledku kontroly Theses:

Posuzovaná podobnost textu s jinými texty vykazovala 8 %, což je vyšší procento. 6,5 % odkazuje k minulé bakalářské práci diplomanta (*Partnerské vztahy a sexualita u středoškoláků*, obhájené na PedF Univerzity Palackého v Olomouci v r. 2016), přičemž jde ale o některé shodné citace z vybraných primárních zdrojů psychologické literatury, s nimiž v této bakalářské práci autor pracuje nově. Z tohoto důvodu ani citace neodkazují k předchozí bakalářské práci, ale k primárním zdrojům. Jednoprocentní shoda odkazuje k internetovému zdroji (ŠVP příslušné SPgŠ), který není v textu dobře značen z hlediska členění, kde jde o citaci a kde už ne – z textu je ale zřejmé, že jde o text ŠVP. Výsledek kontroly Theses je tedy (jen s drobnými výhradami k formálním náležitostem) v pořádku.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Adam Růžička patří k již zkušeným pedagogům dramatické výchovy, který svou praxi ve své bakalářské práci dobře zužitkoval. Začínat s dramatickou výchovou ve věku 15 let, v nové skupině

žáků je náročné. Jde o věk plný ostychu, jde o přechod do nového kolektivu, do nově organizovaného systému školy – to všechno jsou pro start s DV spíš nevýhodné parametry. Přesto je potřeba najít způsob, jak si s tím poradit, a to nejlépe tak, aby se dramatická výchova měla šanci stát i přijatým či dokonce oblíbeným vyučovacím předmětem. Adam Růžička ve své práci ukazuje, jaké principy, metody, techniky, přístupy pedagoga a další okolnosti atp. mohou takovým začátkům dobře napomoci. Práci z tohoto pohledu vnímám jako přínosnou.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

- 1) Mohl byste zmínit, které klíčové kompetence a jak konkrétně máte ve své výuce na paměti?
- 2) Mohl byste vysvětlit, z čeho vychází akcent na osobnostní a sociální cíle výuky v prvních hodinách DV ve Vaší škole? Hrají ve Vaší výuce cíle dramatické sekundární roli i nadále nebo se vyváženost cílů v době postupně proměňuje?

Doporučení práce k obhajobě: Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: C

Datum vypracování posudku: 2. 9. 2023

.....
MgA. Mgr. Gabriela Zelená Sittová, Ph.D.

2. 9. 2023